

מסורת הש"ס

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות

סח.

עין משפט
גור מוצה

בא א מ"י פ"ח מהל'
תרומו' הלכה ט'
בב ב מ"י פ"ח מהל'
י"ס הל' טו ופ"ה
הל' יח פ"ח ע"ש נא נג
טו"ש"ה א"רע פ"ח קסו
פ"ח א'
ג ב מ"י פ"ח מהל'
תרומו' הל' יח טו"ד
ס"י ש"ל
לא ד מ"י פ"ח מהל'
א"רע פ"ח הל' יב
פ"ח א"רע ק"ב טו"ש
א"רע ס"י ו פ"ח ע"ש
נ"ט ונ"י
לב ה מ"י פ"ח מהל'
תרומו' הל' ו ופ"ה
י'
לג ו מ"י פ"ח מהל' ט'
ט'

תוספות ישנים

ס"ק בן תשע, ו"ח א"ח
פ"ח א"רע פ"ח מהל'
הל' בן תשע ו"ח א"רע
טו ב"ח פ"ח מהל' ד"ח
לכ"ה א"רע פ"ח מהל'
א"רע פ"ח מהל' ד"ח
ד"ח פ"ח מהל' ד"ח
ד"ח פ"ח מהל' ד"ח

א' ע"י תוס' ד"ח רש"י
וב"ח פ"ח מהל' ד"ח

ראשונה דלינה אכולת היכא דלא אכלה משום דלין חייב במזונותיה
אלא היכא דעמד דלין וזכר דלאמרין כהנא (לעיל דף מא: וס)
ולא מייחד לה דוכתא ומשום סימפון נמי איכא למחש דשמא יש
סימפון ולא היכא אשתו מעולם כיון שלא הגיע זמן נחיי הבעל ולא
ברח ואין להקשות לעולם דלאמר
(וכמויות דף טו:) טעמא משום שמא
תשקא כי אכלה נחיי הבעל נמי לא
מיכול כיון דלין יבס חייב במזונותיה
לא מייחד לה דוכתא דליכא למימר
כיון דוכתא זכתה אכל קשה דא"כ
מאי פריך בפרק אע"פ (ס"ד דף טו:
וס) אלא מעתה לקיט כהן בנית
ישראל לא יאכל בתרומה שאני לקיט
דכבר אכל כל ימי חייו וי"ל כיון
דהגיע זמן ויחד לה דוכתא בנית
אביה שזא אינה זזה משם ולא דמיא
ללקיט כהן בנית ישראל וא"ל ומאחר
דאכלה מדאורייתא מפני מה אסרוה
למשנה אחרונה עד שתבעל אפילו
נפלה מן השמים הא ליכא למחש
חו לסימפון ויש לומר דכיון דאסורה
ארסיה בהגעת זמן למשנה אחרונה
אסרו נמי יבמה משום דמחלפת ויהי
ששתייה זמן כניסתה לאחריה ויהי
הא דדרשין לעיל (דף סו.) וכן
ישראל לכהן דאכלה בתרומה מקינן
כספו דרשא גמורה היא דהא לעיל
(דף טו:) דרשין מהתם פלוג דהא
כהן ששקא בת גרסא ששקילה
בתרומה ואע"ג דנפ"ק דקדושין וי'
י: (וס) מיימי לה מק"ו דבן גג בג
ושואה דריש דספרי מכל טהור
בניתן וא"ל דמפיק לה מאתם
וביתם היתה דספרי אסמכתא הוא
וכמה דרשות יש בגמרא שדורש
בתורת כהנים ובספרי מפקוקים
אחרים ומיחו לא יתייבש הא דמיימי
הך אסמכתא דהאי קנין דלחיו הוא
התם בפרק אע"פ (וכמויות דף נט.)
(וס) דמיימי לה על משנה ראשונה
דקמי היבס אין מאכיל לפי מה
שפירשנו דהיינו דוקא היכא דלא
אכלה דמקא דרשא אפי' אכלה נחיי
הבעל לא תאכל נחיי היבס ואחר
רבינו חס דהתם ה"פ קנין כספו אחר
רמנא שאלות בתרומה ודנאן הוא
דמקון משנים עשר חדש ולהלן
דלכותא והאי קנין דלחיו הוא ולא
מקון רבנן שחלל מחמת היבס אלא
עד שתבעל אס לא שזכר אכלה
נחיי הבעל:

א' בת בהן ישראלי היא פס"ה
דהא קניה ברא חוריה. ממון
הלשון משמע דמקרא דמיי
הוא

ל"א זר נפקא דפירש בקונטרס ומיחו לקמן מפיק לה מושבה
אל בית אביה מכלל דמשיקרא לא אכלה וי תהיה ל"א זר מוקמינן
לנבעלה לפסול לה פסלה והכא הך דרשא הפשוטה נקט דלי לאו
הגמרא בנמה מקומות (י) ועד אמר ר"י דמשום דמהאי קרא דכי תהיה דרשין
כ"ה. לאו דוקא אלא כלומר זקוקה לו דביאת בן תשע
לא הוי אלא כמאמר בעלמא ובפרק קמא דקדושין (דף יט.) ממעטין ליה דלא קניא מקרא דאשת איש פ"ח קטן ויש ספרים
דגרסי חז"ל ליה והכי פירשו כיון דמדאורייתא זקוקה וביאתו ביאה ולא צעין טויה צינמה קס"ד דקני לה מדאורייתא ולכיל קא משמע
לן דלא משום דלא קני לה:

י"ש פס"ה בהונה ס"פא פס"ה קה"ה. וכן גירסת ר"ח ולא כספרים דגרסי איפכא דהא קמי ס"פא ואס אינו ראו' ללא
ישראל וא"ל וכיון דתנא רישא פסול כהונה למה לי למימי כס"פא פסול קהל דכ"ש הוא ויש לומר דתנא ס"פא לגלוי
ארישא שלא תאמר רישא פסולי קהל דוקא ואס תאמר וספק בן ט' היאך פוסל בביאתו נוקמיה אחזקא קמייתא דהוה פחות
מנן תשעה וטקין איתתא בחזקת כשרות ומיחו לכהונה נחא דלא אולעין בתר חזקה ליוחסין דקראמר רבי יהושע בפרק קמא
דכמויות (דף יג.) לא מפיה אנו חיי' אלא היא בחזקת בעולה לנחין וממור ואפי' ברוב כשרים אלא כדלמא התם ולא מוקמינן
לה אחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי היינו משום דלמרה לכשר נבעלה אכל הכא דלא ידעה אס הוא בן תשע לא
אכל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן להו אחזקה דאפילו לענין תרומה איירי כמו לענין יעבדים ולתרומה מוקמינן אחזקה דהא
בכמויות פ"ד (דף כו.) וס) גבי מוחזק לן בנצרה דהאי דכחן הוא ונפק עליה קלף דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי
לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לכוילי עלמא והיינו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי דממוכח בקידושין
בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דלמי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק
כשכא עליה לא מוקמינן ליה אחזקה קמייתא אלא אולעין בתר השתא שהוא ודאי בן תשעה דחזקה קמייתא אימרת ליה:
לימא

דקניה כהונה. ומשעת הויה איפסילה כדמכריס) ונת כהן כי תהיה
ל"א זר: **משום דעולא**. כמס' כמזנות בפרק אע"פ (דף טו:) דבר
תורה ארוסה בת ישראל אכולת בתרומה דמכריס) קנין כספו הוא
יאכל בו ומה טעם אמרו אינה אכולת
בנית אביה) ותלך ותשקא לאחיה
ולאחיות: **כסנקא דרבנן**. דהרש
אע"ג דלאו בר דעת הוא תקינו
ביה רבנן נישואין לקמן בפ' חרש
שנשא (דף ק"ב:) **קס"ד בשומרה**
יבס לכן ט'. ולא נא עליה. ולמאי
הלכתא נקט בן ט' אי למיפסל
לאשמועינן דכיון דחייב לביאה פסיל
לה ביוקת יבמין מאי איריא בן ט'
אפילו קטן נמי דלא קרינן בה ושבה
אל בית אביה ולאשמועינן בגדול גרישא
ט': ואי לנאלי כו'. ואי להכי נקט
בן ט' לאשמועינן רבותא דאע"ג
דחיי לביאה לא מאכיל יבמתו ביוקת
אפילו גדול ממס לא מאכיל דלאו
קרינן הוא דהא אשמועינן בגדול גרישא
דמנתי: **הכא על יבמתו**. דליני
גדול הוה אכלי ולאשמועינן רבותא
דאע"ג דביאתו ביאה לא מאכיל
וסולין דקמינן ויבס בלא ביאה ואירוסין
קאי אעבור ויבס בלא ביאה ואירוסין
וחרש אכל בן ט' לא נקט ליה אלא
משום ואין מאכילין: אי הכי.
דמשום אינו מאכיל נקט ליה למה לי
למימי ס"פא דקמינן ספק שהוא בן
תשעה ספק שאינו הוי נמי כהן
ט' השתא ודאי בן ט' כו': **פסולין**.
כגון ממור ונחין ומשום פסולין נקט
ליה ולא מאכילין לא אכס ט' קאי
אלא אשארע עובר ויבס ואירוסין
וחרש: **בן תשעה**. שהוא גר עמומי
ומואבי וכו' דאסורין לנא בקהל:
מלרי ואדומי. עד דור שלישי בעשה:
כוס ונחין. בלא תחתן כס
דקסבר (ו) גירי אריות הן: חלל.
פסול לכהונה: **פסלוה**. אס בת כהן
מן התרומה וליה וישראלית לישא
לכהונה עולמית: **מדקמי ס"פא**.
דמתינתן: **ס"פא פסולי כהונה**.
חלל. ואע"ג דקמינן שאין ראוין לנא
בישראל לא מיידי אלא ככהונה
דמרישא הוה אמיתא פסולי קהל הוא
דפסלי אכל ביאת חלל לא להכי מני
ס"פא משנה יתירא לאשמועינן חלל:
פסלוה. כהנת מתרומה דבי נשא
ומן הכהונה ליה וישראלית מן
כהונה: **רבי יוסי אומר כו'**.
טעמא דרבי יוסי ורבן שמעון מפרש
לקמן בשמעתין (י) מאי קאמר ומאי
פליגמיהו: **לאו מוכל זר נפקא**.

וכל זר לא יאכל קדש והשתא
דקן בת כהן נמי משתמע מיניה
הואיל ויבס דמקרא דמיי
הוא
דנפקא לן מושבה הוה מוקמינן דפסלי וכן דרך הגמרא בנמה מקומות (י) ועד אמר ר"י דמשום דמהאי קרא דכי תהיה דרשין
נמי דלינה חזרת כהונה דאירוסין לחיה ושוק להכי נקמיה נמי הכא: **כ"ה**. לאו דוקא אלא כלומר זקוקה לו דביאת בן תשע
לא הוי אלא כמאמר בעלמא ובפרק קמא דקדושין (דף יט.) ממעטין ליה דלא קניא מקרא דאשת איש פ"ח קטן ויש ספרים
דגרסי חז"ל ליה והכי פירשו כיון דמדאורייתא זקוקה וביאתו ביאה ולא צעין טויה צינמה קס"ד דקני לה מדאורייתא ולכיל קא משמע
לן דלא משום דלא קני לה:
י"ש פס"ה בהונה ס"פא פס"ה קה"ה. וכן גירסת ר"ח ולא כספרים דגרסי איפכא דהא קמי ס"פא ואס אינו ראו' ללא
ישראל וא"ל וכיון דתנא רישא פסולי קהל דוקא ואס תאמר וספק בן ט' היאך פוסל בביאתו נוקמיה אחזקא קמייתא דהוה פחות
מנן תשעה וטקין איתתא בחזקת כשרות ומיחו לכהונה נחא דלא אולעין בתר חזקה ליוחסין דקראמר רבי יהושע בפרק קמא
דכמויות (דף יג.) לא מפיה אנו חיי' אלא היא בחזקת בעולה לנחין וממור ואפי' ברוב כשרים אלא כדלמא התם ולא מוקמינן
לה אחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי היינו משום דלמרה לכשר נבעלה אכל הכא דלא ידעה אס הוא בן תשע לא
אכל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן להו אחזקה דאפילו לענין תרומה איירי כמו לענין יעבדים ולתרומה מוקמינן אחזקה דהא
בכמויות פ"ד (דף כו.) וס) גבי מוחזק לן בנצרה דהאי דכחן הוא ונפק עליה קלף דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי
לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לכוילי עלמא והיינו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי דממוכח בקידושין
בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דלמי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק
כשכא עליה לא מוקמינן ליה אחזקה קמייתא אלא אולעין בתר השתא שהוא ודאי בן תשעה דחזקה קמייתא אימרת ליה:
לימא

כלקא דמקרא דמיי
הוא
דנפקא לן מושבה הוה מוקמינן דפסלי וכן דרך הגמרא בנמה מקומות (י) ועד אמר ר"י דמשום דמהאי קרא דכי תהיה דרשין
נמי דלינה חזרת כהונה דאירוסין לחיה ושוק להכי נקמיה נמי הכא: **כ"ה**. לאו דוקא אלא כלומר זקוקה לו דביאת בן תשע
לא הוי אלא כמאמר בעלמא ובפרק קמא דקדושין (דף יט.) ממעטין ליה דלא קניא מקרא דאשת איש פ"ח קטן ויש ספרים
דגרסי חז"ל ליה והכי פירשו כיון דמדאורייתא זקוקה וביאתו ביאה ולא צעין טויה צינמה קס"ד דקני לה מדאורייתא ולכיל קא משמע
לן דלא משום דלא קני לה:

י"ש פס"ה בהונה ס"פא פס"ה קה"ה. וכן גירסת ר"ח ולא כספרים דגרסי איפכא דהא קמי ס"פא ואס אינו ראו' ללא
ישראל וא"ל וכיון דתנא רישא פסולי קהל דוקא ואס תאמר וספק בן ט' היאך פוסל בביאתו נוקמיה אחזקא קמייתא דהוה פחות
מנן תשעה וטקין איתתא בחזקת כשרות ומיחו לכהונה נחא דלא אולעין בתר חזקה ליוחסין דקראמר רבי יהושע בפרק קמא
דכמויות (דף יג.) לא מפיה אנו חיי' אלא היא בחזקת בעולה לנחין וממור ואפי' ברוב כשרים אלא כדלמא התם ולא מוקמינן
לה אחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי היינו משום דלמרה לכשר נבעלה אכל הכא דלא ידעה אס הוא בן תשע לא
אכל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן להו אחזקה דאפילו לענין תרומה איירי כמו לענין יעבדים ולתרומה מוקמינן אחזקה דהא
בכמויות פ"ד (דף כו.) וס) גבי מוחזק לן בנצרה דהאי דכחן הוא ונפק עליה קלף דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי
לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לכוילי עלמא והיינו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי דממוכח בקידושין
בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דלמי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק
כשכא עליה לא מוקמינן ליה אחזקה קמייתא אלא אולעין בתר השתא שהוא ודאי בן תשעה דחזקה קמייתא אימרת ליה:
לימא

י"ש פס"ה בהונה ס"פא פס"ה קה"ה. וכן גירסת ר"ח ולא כספרים דגרסי איפכא דהא קמי ס"פא ואס אינו ראו' ללא
ישראל וא"ל וכיון דתנא רישא פסולי קהל דוקא ואס תאמר וספק בן ט' היאך פוסל בביאתו נוקמיה אחזקא קמייתא דהוה פחות
מנן תשעה וטקין איתתא בחזקת כשרות ומיחו לכהונה נחא דלא אולעין בתר חזקה ליוחסין דקראמר רבי יהושע בפרק קמא
דכמויות (דף יג.) לא מפיה אנו חיי' אלא היא בחזקת בעולה לנחין וממור ואפי' ברוב כשרים אלא כדלמא התם ולא מוקמינן
לה אחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי היינו משום דלמרה לכשר נבעלה אכל הכא דלא ידעה אס הוא בן תשע לא
אכל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן להו אחזקה דאפילו לענין תרומה איירי כמו לענין יעבדים ולתרומה מוקמינן אחזקה דהא
בכמויות פ"ד (דף כו.) וס) גבי מוחזק לן בנצרה דהאי דכחן הוא ונפק עליה קלף דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי
לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לכוילי עלמא והיינו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי דממוכח בקידושין
בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דלמי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק
כשכא עליה לא מוקמינן ליה אחזקה קמייתא אלא אולעין בתר השתא שהוא ודאי בן תשעה דחזקה קמייתא אימרת ליה:
לימא

